

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 28.12.2022.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-507-		2/38-1/22	

EKSPOZE PREDSDJEDATELJICE VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

MANDATNO RAZDOBLJE 2022. – 2026. GODINE

Borjana Krišto, predsjedateljica

UVOD	2
I. EUROPSKE INTEGRACIJE	4
II. BOSNA I HERCEGOVINA I NATO	6
III. VLADAVINA PRAVA	7
IV. SIGURNOST	11
V. REFORMA JAVNE UPRAVE	12
VI. MAKROEKONOMSKA POZICIJA I EKONOMIJA S OGRANIČENJIMA NA TEME IZ NADLEŽNOSTI VIJEĆA MINISTARA BIH	14
VII. VANJSKOTRGOVINSKA POLITIKA I EKONOMSKI ODNOSI	17
VIII. PROMET I VEZE	19
IX. LJUDSKA PRAVA, IZBJEGLICE, MLADI I MANJINE	22
ZAKLJUČAK	23

UVOD

Poštovani članovi Kolegija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH,
uvažene zastupnice i zastupnici, uvaženi predstavnici medija, međunarodnih organizacija,
nevladinog sektora, kao i oni koji nas pratite putem elektroničkih medija,
dame i gospodo!

Sve vas srdačno pozdravljam, a prije svega želim svim zastupnicama i zastupnicima čestitati i
poželjeti uspješan i plodonosan rad u sljedeće četiri godine.

Mnogo puta sam imala priliku govoriti u ovoj dvorani kao zastupnica u Zastupničkom domu
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. U svojim izlaganjima uvijek sam se s dubokim
poštovanjem odnosila prema radu ovoga visokog doma, koji predstavlja glas onih koji su nam
dali povjerenje i koji od nas, javnih dužnosnika, očekuju beskompromisni angažman za opće
dobro. Sa istim poštovanjem čast mi je danas tražiti povjerenje ovog visokog doma za potvrdu
imenovanja predsjedateljice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Na samom početku, posebno zahvaljujem političkim liderima stranaka okupljenih oko koalicija
Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, Socijaldemokratske partije Bosne i
Hercegovine i Saveza nezavisnih socijaldemokrata na ukazanom povjerenju. Ponosna sam što
su te političke stranke pokazale političku zrelost i uspjele u rekordno kratkom roku premostiti
sve prepreke koje su bile pred nama te u dobroj vjeri pronaći zajednička načela i ciljeve koje
smo postavili kao temelj pri formiranju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Potpisali smo dokument u kojemu smo dogovorili smjernice djelovanja izvršne vlasti u Bosni
i Hercegovini u četverogodišnjem mandatu.

Vjerujem kako je brzina kojom smo dogovorili načela programa rada samo jedan primjer kako
mi ovdje danas okupljeni vidimo budućnost naše zemlje. Želim da ovo razdoblje od nekoliko
tjedana iza nas posluži kao primjer vizije Bosne i Hercegovine u kojoj se možemo nositi s
izazovima u korist viših ciljeva i u kojoj će biti mjesta za sve naše različitosti.

Još jednom se pokazalo da je suradnja na zdravim temeljima između različitih predstavnika konstitutivnih naroda, vlasti na razini Bosne i Hercegovine, entiteta, županija (kantona) i općina isplativa i moguća samo ako se opredijelimo za to, u najboljoj vjeri, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i bez namjera da bilo koga oštetimo.

Dame i gospodo,

svojim dosadašnjim političkim radom i djelovanjem uvijek sam jasno isticala, a ovom prigodom to želim posebno naglasiti, kako je Bosna i Hercegovina moja domovina. Stanovnici Bosne i Hercegovine zaslužuju budućnost u kojoj ćemo se svi međusobno uvažavati. Moramo pokazati snagu i iza sebe ostaviti sukobe koji nas međusobno dijele.

Izazovi pred nama moraju biti naš svakodnevni motiv za međusobno uvažavanje, koheziju i beskompromisan rad u korist svih naših žitelja.

Prepoznali smo mnoge od tih izazova, kao što su odlazak obrazovanih i mladih ljudi kao i njihovih obitelji, globalna gospodarska i energetska kriza, pitanje standarda naših građana, reforma sigurnosno-obavještajnog sustava, pravna sigurnost, ograničene ustavne reforme i izmjene izbornoga zakonodavstva.

Duboko vjerujem kako samo zajedno, stvarajući konstruktivnu, a ne destruktivnu atmosferu u društvu, možemo postići željene ciljeve.

Pred nama su i brojne *prilike* koje moramo iskoristiti. Jedna od njih je i status kandidata za članstvo u Europskoj uniji, jer mjesto naše zemlje jest u europskom civilizacijskom krugu.

Dame i gospodo,

kao žena na čelu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine osjećam dodatnu odgovornost i ponos, koje ću sa sobom nositi u razdoblju pred nama. Odgovornost, jer se mnoge žene i danas suočavaju s poteškoćama i nepravdama koje, nažalost, obilježavaju sva društva, pa tako i naše. Ponos, jer sam svjesna primjera talenata i postignutih ciljeva koje su naše žene, majke i kćeri postigle kroz našu povijest i koje i dalje postižu u svim sferama života.

A sada mi dopustite da konkretnije predstavim svoj EKSPoze, koji nikako nije detaljan program rada budućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, nego samo moje viđenje trenutne situacije i putokaz budućeg rada za razdoblje 2022. – 2026. godine, koji sam sistematizirala kroz 9 poglavlja.

I. EUROPSKE INTEGRACIJE

Od donošenja Odluke o pokretanju inicijative za pristupanje BiH EU-u 1999. godine, pa sve do stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2015. godine, pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji uživalo je kontinuiranu potporu šire javnosti. Samim tim razumljivo je i da je put Bosne i Hercegovine prema Europskoj uniji ujedno i temelj rada Vijeća ministara BiH i svih vlada na svim razinama vlasti. U našem daljnjem radu nastojat ćemo, sukladno našim kapacitetima, učiniti sve kako bi se put Bosne i Hercegovine prema Europskoj uniji ubrzao; kako bismo kao država, društvo i svaki pojedinac osjetili veće koristi od reformi koje proces europskih integracija zahtijeva.

Fokusirat ćemo se na prednosti kojima raspolažemo, poput potpore javnosti i konsenzusa svih razina o članstvu u Europskoj uniji kao strateškom cilju. Pri tome ćemo nastojati održati i dalje unaprijediti širu društvenu i političku potporu. Osim toga, koristit ćemo naše institucionalne kapacitete na učinkovit način; nastojat ćemo snažnije komunicirati problematiku europskih integracija i procese prema javnosti u okviru postojećeg strateškog okvira i dokumenata kojima raspolažemo; stavit ćemo naglasak na veću iskoristivost fondova Europske unije, osobito u svjetlu IPA III instrumenta, koji je uvelike u postupku implementacije. Ovdje posebno ističem važnost jačanja ljudskih potencijala za pristup, pregovaranje i apliciranje IPA fondovima. Istodobno, koristit ćemo proces europskih integracija kao pokretač drugih pozitivnih unutarnjih promjena, u društvu, ekonomiji, politici, ali i na planu međuinstitucionalne suradnje. Također, koristit ćemo iskustva zemalja u okruženju koje su ostvarile korak više u tom procesu, kao i onih zemalja koje su završile taj proces i postale punopravne članice europske obitelji.

U tom nastojanju ogromno ohrabrenje i iskorak je i odluka Europskog vijeća da Bosni i Hercegovini odobri status kandidata.

Stoga, ovom prilikom želim zahvaliti čelnicima institucija Europske unije, kao i svim šefovima država i vlada država članica koji su nam dali tu priliku.

Efekte odluke očekujemo i na gospodarskom planu i na planu konsolidacije bh. društva. Iako odluka o statusu kandidata ne mijenja sadržaj reformi koje smo dužni provesti, zasigurno ima izuzetan formalni, simbolički, ekonomski, društveni i politički značaj za BiH i sve njezine

stanovnike. U formalnom smislu korak smo bliže postizanju našeg strateškog vanjskopolitičkog cilja s bitnim unutarpolitičkim implikacijama i poveznicama koje ćemo znati iskoristiti za brzo donošenje odluka i bolje funkcioniranje naših institucija. Osim toga, status kandidata nas obvezuje na tješnju suradnju i veću učinkovitost u svim područjima djelovanja, osobito u području vladavine prava i ljudskih prava, što, među ostalim, obuhvaća i provedbu odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o legitimnom predstavljanju konstitutivnih naroda u institucijama koje su po Ustavu određene za zaštitu kolektivnih prava konstitutivnih naroda (Predsjedništvo BiH i domovi naroda), kao i paket već dobro poznatih presuda Europskog suda za ljudska prava.

U demokratskom društvu nedopustiva je diskriminacija bilo kojeg pojedinca, a posebno diskriminacija jednog cijelog naroda. Kako bismo riješili taj problem, moramo raditi na ograničenim promjenama Ustava Bosne i Hercegovine i izmjenama izbornoga zakonodavstva, koji moraju biti usklađeni s odlukom Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine i presudama Europskoga suda za ljudska prava. Vjerujem kako će postojati dovoljno zrelosti i mudrosti da otvorimo novo poglavlje u našim međusobnim odnosima.

U svom radu namjeravam se puno više oslanjati na rad institucija nadležnih za pitanja europskih integracija, njihovu koordinaciju i stavljanje njihovih kapaciteta u punu funkciju.

Važan okvir za djelovanje u tom smislu daje i Odluka o sustavu koordinacije procesa europskih integracija u BiH, ali i niz drugih akata važnih za njezinu operacionalizaciju, u cilju aktivnog i učinkovitog uključenja i sudjelovanja svih dionika obuhvaćenih mehanizmom koordinacije. U tom smislu osnovna vodilja za rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine su zadaci koje pred nas postavlja Europska unija. Najbitniji zadaci i prioriteti za Bosnu i Hercegovinu su postavljeni još u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu za članstvo 2019. godine, kao pretpostavka za otvaranje pristupnih pregovora s EU-om.

Žurne zadaće pred nama su postavljene još u okviru „Paketa proširenja“ iz listopada 2022., kao najvažnijeg seta dokumenta za proces proširenja, a koji godišnje objavljuje Europska komisija. Tada je preporučeno da Bosna i Hercegovina dobije status države kandidatkinje te je u tom kontekstu Europska komisija izdvojila osam odabranih ključnih prioriteta.

Sad kada Bosna i Hercegovina ima status kandidatkinje moramo se fokusirati na ispunjavanje svih preostalih uvjeta kako bismo otvorili pregovore o članstvu, što je potrebno učiniti u što kraćem roku. U tom smislu jako su važni vremenski okvir i dinamika koju ćemo postaviti, uzimajući u obzir da je realizacija preostalih nužnih prioriteta iz Mišljenja EK stvar međuinstitucionalne suradnje, kao i individualnog pristupa i odgovornosti svake od relevantnih institucija na svim razinama, sukladno ustavnim nadležnostima. Politička odgovornost u procesu europskih integracija nije samo na Vijeću ministara Bosne i Hercegovine nego i na ostalim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini.

Također, želim intenzivirati institucionalni dijalog s Europskom unijom, posebno kroz redovito održavanje sastanaka predviđenih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. Redovitost tehničkih i sastanaka na političkoj razini pretpostavka je razvijanja i održavanja partnerskog odnosa Bosne i Hercegovine i Europske unije. U tom smislu razmotrit ćemo opravdanost i potencijalne benefite predstavljanja na administrativnoj razini naših institucija u korespondentnim institucijama EU-a kroz odgovarajuće kontaktne točke. Time bi se osigurao cjelovitiji i brži protok informacija službenim kanalima i unaprijedio kontinuitet odnosa s Europskom unijom na institucionalnoj razini.

Radit ćemo na *programu ekonomskih reformi*, kao jednom od temeljnih dokumenata u ovom procesu, a pozornost ćemo posvetiti i svim onim uvjetima iz „Zelenog plana“ i „Povezivosti“ kao ključnim sektorskim politikama EU-a, što je osobito aktualizirano globalnim geopolitičkim događanjima.

II. BOSNA I HERCEGOVINA I NATO

Osim europskog, NATO put također je važan vanjskopolitički prioritet Bosne i Hercegovine. Integracija u NATO nije samo vojni nego i politički savez koji dijeli vrijednosti slobode, demokracije, pluralizma i konsenzusa. Predan je podršci teritorijalnom integritetu i suverenitetu Bosne i Hercegovine, miru, stabilnosti, reformskim procesima u Bosni i Hercegovini i euroatlantskom putu naše zemlje, kako kroz partnersku suradnju, tako i političke, praktične i operativne angažmane.

Svjesna sam činjenice da je Bosna i Hercegovina država tri konstitutivna naroda Hrvata, Bošnjaka, Srba i svih ostalih građana koji u njoj žive, te kako u Bosni i Hercegovini o svakom političkom pitanju moramo imati puni politički konsenzus, a to se odnosi i na pitanja NATO integracija.

Želim naglasiti kako ćemo u okviru svojih nadležnosti raditi na postizanju dogovora o zajedničkim vanjskopolitičkim stajalištima Bosne i Hercegovine, što uključuje i sve aktivnosti i pitanja iz područja NATO integracija.

III. VLADAVINA PRAVA

Važno, ako ne i odlučujuće mjesto u pregovorima Bosne i Hercegovine za pristup Europskoj uniji upravo imaju poglavlje 23. „Pravosuđe i osnovna prava“ i poglavlje 24. „Pravda, sloboda i sigurnost“.

Nesporno je da je neovisnost sudstva važno demokratsko pravo, koje ima ključnu ulogu u borbi protiv svakog oblika kriminala i čija neovisnost, nepristranost, profesionalnost i nenarušeni integritet predstavljaju *conditio sine qua non* vladavine prava te pravne i sveukupne sigurnosti.

Radit ćemo na potpunijem i kvalitetnijem oživljavanju načela prema kojem svaki pojedinac ima jednak pristup pravdi i jednak položaj pred zakonom, što je od krucijalnog značaja za sveukupni demokratski napredak i status Bosne i Hercegovine.

Europska unija definirala je svim državama kandidatima niz preporuka za reformu pravosuđa koje će omogućiti učinkovitu primjenu zakona, smanjiti broj neriješenih predmeta i ojačati pravnu sigurnost svakog pojedinca.

U tom pravcu usvojit ćemo strategiju za razvoj sektora pravde, koja je temelj i vodilja daljnjih aktivnosti, i donijeti nove zakone: zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću, zakon o sudovima Bosne i Hercegovine, zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom stečenom kaznenim djelom. Prioriteti su i daljnja reforma kaznenog zakonodavstva, posebno njegova harmonizacija, alternativno rješavanje sporova, uspostava nadzornog tijela za praćenje i

provedbu Strategije za rad na predmetima ratnih zločina kao i poduzimanje nužnih mjera i aktivnosti za provođenje antikorupcijske politike.

Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću

U Mišljenju o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo Europska unija je odredila *unapređenje funkcioniranja pravosuđa usvajanjem novog zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću sukladno europskim standardima* kao jedan od 14 ključnih prioriteta koje je Bosna i Hercegovina obvezna ispuniti na putu prema sljedećoj fazi pristupanja članstvu u Europskoj uniji.

Novi zakon o VSTV-u, prije svega, treba biti temelj za izgradnju nepristranog i neovisnog pravosuđa kojim će se unaprijediti i ojačati integritet članova VSTV-a i svih nositelja pravosudnih dužnosti, spriječiti svaki sukob interesa, ali i otkloniti sve zapreke koje podrivaju rad VSTV-a i pravosuđa u cjelini.

Zakon o sudovima Bosne i Hercegovine

Naša obveza je i usvajanje zakona o sudovima BiH. To je pitanje bilo predmet Strukturiranog dijaloga o pravosuđu, nakon čega su uslijedile konkretne preporuke u Mišljenju Venecijanske komisije, Mišljenju Europske komisije, Analitičkom izvješću, a posebno u Izvješću Europske komisije za BiH za 2020. godinu u kojem Europska komisija ukazuje da *...država treba usvojiti novi zakon o sudovima BiH kako bi se postigla veća pravna sigurnost i poboljšalo funkcioniranje pravosuđa... zakonom treba razjasniti stvarnu nadležnost sudova za posebno teška kaznena djela, te treba predvidjeti i poseban drugostupanjski apelacijski sud kako bi se ojačala neovisnost kod sudskog preispitivanja odluka Suda BiH.*

Dakle, naglašavam potrebu, a i našu obvezu, za uspostavljanje dvostupnosti kada je u pitanju preispitivanje odluka koje je donio Sud Bosne i Hercegovine, što bi stvorilo veći stupanj povjerenja u pravičnost njegovih presuda te općenito u pravosudni sustav.

Oduzimanje i upravljanje imovinom stečenom kaznenim djelom

Oduzimanje imovine stečene kaznenim djelom ima brojne učinke: - *preventivne*; jer je ekonomski profit razlog većine kaznenih djela; - *sprječava infiltriranje nezakonitih prihoda i korupcije u legalnu ekonomiju*; - *uklanja instrumente za počinjenje budućih kaznenih djela*; - *podupire vladavinu prava i moralna načela da nitko ne treba imati koristi od kriminala*.

S ciljem da se identificira, zaplijeni i oduzme imovina proistekla iz kaznenog djela, zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom stečenom kaznenim djelima mora biti dio naše strategije, koji ćemo, uz međunarodne pravne standarde, inkorporirati u naš pravni sustav.

Kazneno zakonodavstvo

Bosna i Hercegovina je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njezinih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, preuzela obvezu postupnog usklađivanja svog postojećeg i budućeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

Iz tog razloga uslijedile su česte izmjene kaznenog zakonodavstva na svim razinama u BiH. Međutim, to je dovelo do prilične neusuglašenosti našeg kaznenog zakonodavstva.

Smatram kako je naša obveza prvo harmonizirati naše unutarnje, domaće kazneno, pogotovo procesno zakonodavstvo, a zatim ga nadograđivati sukladno međunarodnim standardima i time razvijati nacionalne potencijale za učinkovitu borbu protiv svih vidova kriminala.

Alternativno rješavanje sporova

U Izvješću Europske komisije o Bosni i Hercegovini za 2021. godinu navodi se da je, u okviru reformskih mjera za povećanje učinkovitosti pravosuđa, potrebno bolje istražiti i promovirati mogućnosti koje nude metode alternativnog rješavanja sporova, posebno mirenja i medijacije, sukladno europskim standardima i najboljoj praksi.

Navedena argumentacija u dovoljnoj mjeri govori o nužnosti i žurnosti stavljanja ovog pitanja na našu agendu reformskih procesa i nužnosti izrade strategije za alternativno rješavanje sporova, koja će dati pravac unapređenja stanja u ovom području, a u konačnici značajno rasteretiti redovne sudove od predmeta koji će se rješavati na alternativan način.

Ratni zločini

U rujnu 2020. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Prijedlog revidirane državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, uključujući anekse. Naglašavam da odluka o uspostavi nadzornog tijela za praćenje provedbe Strategije nikada nije usvojena.

Uspostavom nadzornog tijela osigurat će se odgovarajući mehanizam kontrole na provedbi Strategije kao i odgovornost nadležnih tijela za nepoštovanje odluka, sukladno strateškim ciljevima i mjerama. Stoga je donošenje te odluke važan prioritet Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Antikorupcijska politika

Borba protiv korupcije jedan je od ključnih izazova vladavine prava u većini država iz procesa proširenja EU-a.

Dosadašnji strateški dokumenti nisu na odgovarajući način implementirani. To se konstatira i u izvješćima o napretku BiH u kojima se cjelokupni angažman BiH ocjenjuje tek kao „rana faza borbe protiv korupcije“. Borba protiv korupcije je dug i kompleksan proces u kojem nema brzih i jednostavnih rješenja.

S obzirom na to da se klasičnim demokratskim pravima smatraju sloboda izbora, neovisno sudstvo, funkcioniranje institucija, ljudska prava i neovisni mediji, mišljenja sam da osiguranjem tih prava nema mjesta korupciji, pa posebno želim istaknuti da ćemo kroz sve aktivnosti Vijeća ministara aktivno raditi na unapređenju zakonodavnog i institucionalnog okvira, a napose jačanju kapaciteta, sve u cilju jačanja prevencije i suzbijanja korupcije i svih drugih vidova kriminala, uključujući terorizam i pranje novca.

Kao rezultat navedenog, jačat ćemo rad antikorupcijskih agencija i službi u svim segmentima, s ciljem postizanja uspješne, učinkovite i mjerljive primjene kvalitetnih antikorupcijskih zakona.

IV. SIGURNOST

Područje sigurnosti danas je vrlo dinamičan proces koji se promatra kroz sustav primjene preventivnih aktivnosti, neizostavno prateći tehnološki razvoj. Pojavom novih oblika opasnosti, gdje se transformiraju stari, a nastaju novi fenomeni, javlja se potreba za stvaranjem novih politika i sposobnosti odgovora na složenost kriza i nesigurnosti koje su gotovo stalne u današnjim uvjetima. U tom smislu radit ćemo na novim zakonskim propisima i strateškim dokumentima koji će unaprijediti sustav unutarnje sigurnosti te ga učiniti učinkovitijim.

Tako će u sljedećem razdoblju biti nužno urediti područje borbe protiv pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, sukladno obvezujućim međunarodnim standardima koji reguliraju to područje, uključujući i njihovu dosljedniju primjenu. Žurnim donošenjem novih zakonskih propisa i procjenama rizika u oblasti sprječavanja pranja novca moramo učiniti sve da Bosna i Hercegovina ponovno ne dospije na tzv. sivu listu međunarodnih tijela, što bi imalo nesagledive posljedice po gospodarski i sigurnosni sustav.

U oblasti borbe protiv terorizma nastavit ćemo sustavno provoditi aktivnosti protiv te sigurnosne prijetnje, ali isto tako, ne manje važno, protiv svih oblika nasilnog ekstremizma.

Svjedoci smo povećanog broja kibernetičkih (cyber) napada na institucije kako u regiji tako i u Bosni i Hercegovini u proteklom razdoblju. Štete koje pritom mogu nastati nemjerljive su i ne moraju nužno biti financijske prirode. Stoga ćemo uložiti svoje napore na jačanje kibernetičke sigurnosti i donošenje adekvatnih zakonskih propisa za borbu protiv te vrste kriminala.

Žurno ćemo razviti i donijeti strateške dokumente u području upravljanja migracijom i azilom, radi adekvatnog odgovora potencijalnim migrantskim valovima kao i održivog sustava upravljanja migracijama. U ranijim godinama to područje, koje predstavlja značajan sigurnosni problem, pokazalo je institucionalne i koordinacijske slabosti institucija Bosne i Hercegovine, gdje su primat u upravljanju tim izazovom u velikoj mjeri preuzele međunarodne organizacije. Stoga moramo iskoristiti vrijeme koje je pred nama radi odgovarajućeg jačanja, nadzora, opremanja i kapacitiranja državne granice i Granične policije Bosne i Hercegovine, jačanja regionalne suradnje i, neizostavno, bolje razmjene kriminalističko-obavještajnih i biometrijskih podataka.

Potpuna operacionalizacija sporazuma o suradnji s EUROPOL-om i početak rada Zajedničke kontaktne točke predstavljaju jedan od preduvjeta za intenzivnu borbu protiv organiziranog kriminala, kibernetičkog kriminala i organiziranih kriminalnih skupina.

Također, poduzet ćemo niz aktivnosti na polju unapređenja međunarodne suradnje, posebno s pravosudnim i policijskim tijelima Europske unije, na što nas posebno obvezuje status kandidata.

Razvijanjem i jačanjem mehanizama međunarodne suradnje, ali i suradnje između institucija i agencija za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini i pravosudnih tijela, unaprijedit će se procedure prikupljanja, analize i razmjene operativnih, obavještajnih, finansijsko-obavještajnih, informacijsko-sigurnosnih i kriminalističko-obavještajnih podataka, uključujući pravodoban pristup relevantnim bazama podataka i registrima.

Kao preduvjet za pružanje adekvatnog i pravodobnog odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i fenomene s kojima se suočavamo, u eri ubrzanog tehnološkog razvoja, nužno je osigurati bolji status našim policijskim službenicima, uključujući i stalni profesionalni razvoj, ali neizostavno ulagati u stalnu edukaciju i materijalno-tehničko opremanje.

V. REFORMA JAVNE UPRAVE

Javna uprava ključna je za napredak Bosne i Hercegovine jer omogućava provedbu nužnih reformi i sudjeluje u dijalogu s ključnim akterima pretpristupnog procesa kojemu je BiH posvećena.

U idućem razdoblju bit ćemo u potpunosti posvećeni temeljnoj reformi javne uprave s ciljem povećanja učinkovitosti i profesionalnosti. Posebne napore usmjerit ćemo na digitalizaciju javne uprave, tj. stvaranje e-uprave, što je usko povezano s digitalizacijom cijelog društva.

Stoga je ovu specifičnu reformu potrebno prilagoditi i potpuno staviti u funkciju europskih integracija, pri tom planirati i dugoročno u kontekstu postpristupnih obveza koje će biti administrativno i stručno-tehnički još zahtjevnije.

Depolitizacija te profesionalizacija državne službe postavljene su kao jedan od glavnih prioriteta u reformi javne uprave. Zakoni o državnoj službi na različitim razinama vlasti nisu usklađeni te ćemo uložiti maksimalan napor da se koordiniranim radom s drugim razinama vlasti usklade navedeni zakoni, definira državna služba po načelu zasluga i unaprijedi upravljanje ljudskim potencijalima u državnoj službi.

Uspostava političkog tijela za donošenje odluka te upravljanje provedbom reforme javne uprave kroz uključenost svih razina vlasti u procesu odlučivanja jedna je od prioriteta ovog reformskog procesa. U suradnji s drugim razinama vlasti otpočet ćemo proces uspostave tog tijela, u cilju koordiniranog djelovanja i upravljanja procesom reforme javne uprave.

Kolektivno pregovaranje

Kolektivno pregovaranje socijalnih partnera u reguliranju i jačanju prava zaposlenih u institucijama na razini Bosne i Hercegovine počiva na pretpostavci da je među interesima obje strane moguće pronaći ravnotežu i kompromis.

Bosna i Hercegovina nema potpisan kolektivni ugovor sa zaposlenima u državnim institucijama.

U sljedećem razdoblju aktivno ćemo nastaviti pregovore s reprezentativnim sindikatima u cilju postizanja visokog stupnja konsenzusa u svezi s postavljenim zahtjevima s jedne strane i njihovog prihvaćanja s druge strane, čime će se i precizirati tekst budućeg kolektivnog ugovora.

VI. MAKROEKONOMSKA POZICIJA I EKONOMIJA S OGRANIČENJIMA NA TEME IZ NADLEŽNOSTI VIJEĆA MINISTARA BIH

Svjetska gospodarska kretanja u prvoj polovici 2022. godine obilježavaju pojačani inflatorni pritisci i dvoznamenkast rast indeksa potrošačkih cijena.

Globalni rast cijena u 2022. godini odrazio se i na povećanje cijena roba i usluga u Bosni i Hercegovini. Značajniji rast cijena energenata i hrane dogodio se već u 2021. godini.

U listopadu ove godine u Bosni i Hercegovini registrirana je godišnja stopa inflacije od 17,4 posto. Ako se nastavi trend rasta cijena, to će se, sasvim izvjesno, vrlo negativno odraziti i na ekonomski rast i na socijalnu stabilnost. Iako su ovakva kretanja uglavnom posljedica događanja izvan Bosne i Hercegovine, adekvatan odgovor podrazumijeva donošenje i implementiranje mjera radi jačanja domaće ekonomije i investicija. Istodobno, nužno je poduzimanje mjera prema kategorijama stanovništva najranjivijim na negativne inflatorne utjecaje.

Bosna i Hercegovina je malo i otvoreno gospodarstvo na rubu Europske unije koje godinama produbljuje svoju integraciju u europska tržišta koja čine tri četvrtine naše vanjskotrgovinske razmjene i izvoza. Kao takva je izrazito ovisna o gospodarskim kretanjima u Europskoj uniji.

Rješenje za podizanje konkurentnosti nije jeftina radna snaga, jer se mala otvorena ekonomija, kakva je Bosna i Hercegovina, definitivno neće moći izboriti sa zemljama u kojima je radna snaga daleko jeftinija, poput primjerice zemalja jugoistočne Azije. Sukladno tomu, konkurentnost treba graditi i stvarati kroz rast produktivnosti, prvenstveno u prerađivačkoj industriji, ali i u ostalim segmentima gospodarstva, te kroz povećanje udjela visokotehnoloških proizvoda i proizvoda više dodane vrijednosti, čime će se graditi stabilna i održiva konkurentnost bh. gospodarstva.

Demografski izazovi su nešto s čime se moramo bez odgađanja suočiti. Odlazak mlade, ekonomski i istraživački najpotentnije populacije ugrožava budući razvoj BiH, ali i očuvanje postojećeg socijalnog modela. To je ključan društveni, ali i ekonomski izazov s dalekosežnim posljedicama na sustav socijalne sigurnosti (mirovinski i zdravstveni), obrazovni sustav, produkcijsku sposobnost gospodarstva i konačno na samu ekonomsku strukturu.

Povećanje udjela kapitalne potrošnje u bruto domaćem proizvodu nužan je preduvjet ubrzanijeg gospodarskog rasta.

Stope gospodarskog rasta koje smo bilježili posljednjih godina nisu dovoljne da se u bliskoj budućnosti približimo prosječnom standardu zemalja Europske unije, što nam mora biti cilj.

Poštovane zastupnice i zastupnici,

uvjeren sam kako će novi saziv Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti, a i ostale razine vlasti u Bosni i Hercegovini, neumorno raditi na kreiranju ambijenta i popravljanju naše pozicije prema raznim indeksima konkurentnosti. Aktivnosti u tom domenu ne iziskuju značajnije političke napore i kompromise, a rezultati bi bili značajni. Pomaci u tom segmentu bi svakako poslali signal prema domaćim i stranim investitorima o Bosni i Hercegovini kao državi koja se trudi stvoriti povoljniju poduzetničku i poslovnu klimu, što bi sve skupa dalo zamah investicijskim ciklusima, kako domaćih, tako i stranih investitora. To bi onda, kroz otvaranje održivih radnih mjesta, svakako dalo toliko željene učinke na demografiju, socijalu, gospodarski rast i u konačnici na cjelokupan društveno-ekonomski razvoj.

Stanje javnih financija u BiH i stabilnost proračuna

Iako je stanje javnih financija zadovoljavajuće, te su usvajanjem strategija za upravljanje javnim financijama na svim razinama napravljeni iskoraci, nužno je poduzimati dodatne korake za poboljšanje srednjoročnog fiskalnog planiranja i konzistentnosti statističkih podataka o javnim financijama. Poboljšanjima u fiskalnoj politici može se stvoriti dodatni fiskalni prostor koji se može iskoristiti za rast gospodarstva, kao i za prijeko potrebne strukturne reforme, poticanje gospodarskog oporavka i održivi gospodarski rast.

Važno je nastaviti poboljšavati kvalitetu makroekonomskih statistika, kvalitetu podataka u nacionalnim računima, usklađivanje sa sustavom europske statistike, a sve kroz koordiniranu i čvršću suradnju institucija službene statistike u Bosni i Hercegovini.

Ekonomске reforme

Naše ustavno ustrojstvo podrazumijeva jaku poziciju entiteta u kreiranju ekonomske politike. No također postoje nadležnosti Vijeća ministara u sferi ekonomije i gospodarstva, vanjskotrgovinske, carinske politike i javnih financija, kao i mnoge aktivnosti na međunarodnom planu gdje ministarstva Vijeća ministara i institucije Bosne i Hercegovine imaju nezaobilaznu ulogu u koordinaciji i pripremi cjelodržavnih reformskih zahvata.

Potrebno je dati dodatnu političku potporu i vidljivost procesima koji su nužni na europskom putu, poput podnošenja programa ekonomskih reformi Bosne i Hercegovine.

Zajedno i koordinirano s nižim razinama vlasti radit ćemo na socioekonomskim reformama kako bi se otklonile prepreke povećanju konkurentnosti te ubrzala realizacija Ekonomsko-investicijskog plana i Zelene agende za Zapadni Balkan.

U tom smislu posebno ćemo se zalagati za intenzivniji razvoj poduzetništva, posebno obiteljskog, poduzetništva žena i poduzetništva mladih te razvoj sektora malih i srednjih poduzeća. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva ključalan je za razvoj svakog gospodarstva, a potpora razvoju poduzetništva je jako naglašena u brojnim dokumentima Europske unije te ona kontinuirano prati napredak Bosne i Hercegovine u toj oblasti. To će značajno doprinijeti zapošljavanju, inovativnosti, konkurentnosti, razvoju Bosne i Hercegovine i njezinog gospodarstva, ali i porastu životnog standarda svih građana.

Učinit ćemo sve da se postojeća ograničenja otklone te da se usvoje nužne cjelodržavne strategije, poput strategije ruralnog razvoja, strategije regionalnog razvoja, te da se nastavi usklađivanje zakonodavstva na područjima sigurnosti hrane, veterinarske i fitosanitarne zaštite.

VII. VANJSKOTRGOVINSKA POLITIKA I EKONOMSKI ODNOSI

Kao mala i otvorena ekonomija Bosna i Hercegovina mora svoju šansu za razvoj tražiti u daljnjoj vanjskotrgovinskoj integraciji s Europskom unijom.

Usklađivanjem s pravilima Europske unije, odnosno približavanjem njezinom unutarnjem tržištu, gospodarstvo Bosne i Hercegovine će postati konkurentnije, privlačnije i sigurnije za ulaganja, a to osigurava integriranje u europske odnosno globalne lance vrijednosti i internacionalizaciju gospodarstva.

U sljedećem razdoblju potrebno je raditi na daljnjoj provedbi i nadogradnji CEFTA sporazuma, čijom će punom provedbom Bosna i Hercegovina olakšati poslovanje svojim gospodarstvenicima. Tu prije svega mislim na implementiranje Dodatnog protokola 5 i 6 Sporazuma CEFTA, čime bi se osiguralo pojednostavljenje carinskih kontrola za sve procedure carinjenja te smanjile formalnosti u najvećoj mogućoj mjeri.

Prevažno je da okončamo pregovore i postanemo punopravna članica Svjetske trgovinske organizacije.

Okončanje pregovora za pristupanje Bosne i Hercegovine Svjetskoj trgovinskoj organizaciji te stjecanje punopravnog članstva u toj organizaciji jedan je od naših prioriteta.

Poljoprivreda

Bosna i Hercegovina posjeduje prirodne resurse i uvjete za poljoprivrednu proizvodnju, uključujući raspoloživost zemljišta, kao i pogodnu klimu.

Zato je važno da u vremenu koje slijedi zajedničkim naporima ubrzamo aktivnosti na pripremi i usvajanju cjelodržavne strategije za ruralni razvoj za razdoblje 2022. – 2027. godine. Postojanje tog dokumenta je uvjet za korištenje pomoći Europske unije iz IPA III instrumenta, što bi našim poljoprivrednicima olakšalo poslovanje i podiglo konkurentnost.

Potrebno je intenzivirati napore na postizanju političkog dogovora u svezi s uspostavljanjem institucionalnih struktura nužnih za efikasno korištenje pretpristupne pomoći za ruralni razvoj – IPARD programa, uključujući agenciju za plaćanja i integrirani sustav administracije i kontrole, sustav za identifikaciju zemljišnih parcela i mreže računovodstvenih podataka za poljoprivredna gospodarstva, kao i na usvajanju državnog zakona o vinu i organskoj proizvodnji.

Okoliš

S obzirom na to da se Bosna i Hercegovina nalazi na europskom putu, potrebno je naglasiti da se politika zaštite okoliša Europske unije temelji na načelima opreznosti, preventivnog djelovanja i uklanjanja zagađenja na samom izvoru.

U fokusu našega rada bit će održivi razvoj, kao jedno od temeljnih načela okolišnih politika Europske unije, međusobna suradnja, koordinacija i usklađivanje propisa BiH s pravnom stečevinom Europske unije, kao i izrada strategija za smanjenje zagađenosti komponenata okoliša.

Stoga će naše aktivnosti primarno biti usmjerene na Zelenu agendu za Zapadni Balkan, kao ključnu strategiju za usklađivanje okolišnih politika država Zapadnoga Balkana s Europskim zelenim planom i za prelazak na održivo gospodarstvo.

U vremenu koje je pred nama posebnu pozornost posvetit ćemo implementiranju *acquisa*, europske pravne stečevine, te sukladno tome ćemo uložiti napore na promjeni percepcije da je zaštita okoliša luksuz i sporedna stvar. Čist i zdrav okoliš primarna je potreba svakog stanovnika Bosne i Hercegovine, koji održivim upravljanjem prirodnim resursima možemo uspješno pretvoriti u konkurentsku prednost, na dobrobit svih nas.

Naš prioritet bit će formaliziranje suradnje s Europskom agencijom za okoliš, usvajanje sektorske strategije zaštite okoliša BiH te okvirni zakon o okolišu.

Donošenje i implementiranje strateškog dokumenta i provođenje pobrojanih aktivnosti pružit će žiteljima Bosne i Hercegovine bolji životni standard i osigurati osnovno ljudsko pravo na zdrav okoliš, u kojem će raditi, razvijati se i napredovati.

Energetika

Bosna i Hercegovina je potpisnica Ugovora o uspostavi Energetske zajednice, koji državu članicu obvezuje u kreiranju stabilnog i jedinstvenog regulatornog okvira i tržišnog prostora koje osigurava stabilnu opskrbu energentima i može privući investicije.

Nažalost, mi do sada većinu obveza nismo ispunili. Zbog toga su protiv nas otvoreni slučajevi pred Tajništvom Energetske zajednice te smo kažnjeni uskraćivanjem financijske pomoći.

Trebamo započeti aktivnosti na definiranju energetske i klimatske ciljeve do 2030. u skladu s pravnim okvirom Energetske zajednice i pravnom stečevinom EU-a, s jasnim mjerama za smanjenje emisija plinova.

Usklađivanje i uspostava sustava za trgovanje, kao i uvođenje drugih modela za oporezivanje emisija, nužno je kako bi naši gospodarstvenici nesmetano obavljali svoje djelatnosti.

Razvoj energetske potencijala treba biti imperativ. Ispunjavanje obveza, prelazak na tranzicijska goriva kao početak procesa dekarbonizacije, smanjenje emisija, energetska učinkovitost nisu samo komercijalno pitanje za sve nas nego i pitanje stabilnosti, sigurnosti i snage društva.

VIII. PROMET I VEZE

S obzirom na odgovornosti i ulogu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u uspostavljanju održivog prometnog sustava Bosne i Hercegovine, oba entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, naglasila bih i važnost oblasti prometa i veza i informacijskog društva.

Cestovni promet i infrastruktura

Uvažavajući da cestovna infrastruktura igra izuzetno važnu ulogu u socioekonomskom razvoju svake zemlje, tako i Bosne i Hercegovine, integriranje cestovne infrastrukture u europske prometne koridore bit će jedna od naših prioritarnih aktivnosti. Također, posebnu pažnju posvetit ćemo definiranju općeg okvira za provedbu teretnih koridora Europske unije i razvoju međuentitetskih projekata i prekograničnih dionica.

Poduzet ćemo sve mjere iz svoje nadležnosti u cilju konačne izgradnje svih dionica Autoceste na Koridoru Vc, s obzirom na to da autocestom nije povezan ni jug sa središtem niti središte sa sjeverom zemlje.

U cilju promjene zastrašujućih trendova prometnih nesreća, posebnu pažnju posvetit ćemo pripremi novih zakonskih rješenja sukladno uredbama, direktivama i smjernicama EU-a. U

suradnji s nižim razinama vlasti poduzet ćemo izravne preventivne i korektivne mjere u cilju podizanja svijesti svih sudionika u prometu.

Željeznički promet i infrastruktura

Uzimajući u obzir potrebu za povezivanjem svih dijelova Bosne i Hercegovine željezničkim prijevozom, aktivno ćemo raditi na proširenju transeuropske željezničke mreže.

U okviru svojih nadležnosti, poduzet ćemo sve aktivnosti na svakom obliku potpore modernizaciji, rekonstrukciji, nadogradnji i izgradnji novih dionica željezničke mreže u Bosni i Hercegovini te njezinoj integraciji u međunarodne koridore.

Vodni promet

Poduzet ćemo sve mjere iz nadležnosti Vijeća ministara kako bismo iskoristili potencijale rijeke Save u cilju obnove plovnog puta i ojačavanja Luke Brčko, a sve u suradnji s Međunarodnom komisijom za sliv rijeke Save, Republikom Hrvatskom i nadležnim entitetskim tijelima.

U svjetlu navedenoga, poduzet ćemo korake na pripremi i utvrđivanju propisa o pomorskim i unutarnjim plovnim putevima u Bosni i Hercegovini koji će biti usklađeni s direktivama i pravnom stečevinom EU-a.

Zračni promet

U suradnji s nadležnim entitetskim tijelima, poduzet ćemo mjere na pripremi strategije razvitka mreže zračnih luka u Bosni i Hercegovini u cilju proširenja kapaciteta zračnih luka i poboljšanja tehničkih uvjeta.

U tom smislu, poduzet ćemo aktivnosti na pripremi međunarodnih sporazuma iz oblasti zračnog prometa u cilju privlačenja putnika, ali i tereta.

U suradnji s nadležnim agencijama, poduzet ćemo mjere iz svoje nadležnosti kako bi Bosna i Hercegovina u potpunosti preuzela kontrolu nad zračnim prostorom, samim time i naplaćivala

naknade po toj osnovi, ali i osigurala odgovarajuću popunjenost administrativnih kapaciteta nadležnih agencija.

Informacijsko-komunikacijske tehnologije

U ovom mandatu finalizirat ćemo prelazak na digitalno emitiranje radijskog i televizijskog signala, odnosno dovršit ćemo drugu fazu prelaska na digitalno emitiranje.

Radit ćemo na reformi javnog RTV servisa sukladno međunarodnim standardima i Ustavom zajamčenim pravima konstitutivnih naroda i svih drugih građana Bosne i Hercegovine.

Osiguranje financijske održivosti Javnog RTV sustava Bosne i Hercegovine izravno je povezano s osiguranjem neovisnosti rada upravnih odbora javnih emitera, čemu ćemo posvetiti posebnu pozornost.

U tom smislu, preispitat ćemo postojeći način funkcioniranja Javnog RTV sustava, s posebnim naglaskom na mogućnosti uvođenja novih RTV kanala u sustav javnih emitera, kako bi se osigurala trajna financijska održivost Javnog RTV sustava, a što se najbolje može postići donošenjem novoga zakona o Javnom RTV sustavu, kojim će se na jedan sustavan način riješiti svi do sada pobrojani problemi kada su u pitanju njegovo funkcioniranje i financijska održivost.

Digitalizacija društva

Bosna i Hercegovina na svom putu prema europskim integracijama ne smije zaostajati glede digitalizacije. Rezultati svih relevantnih istraživanja ukazuju na izravnu korelaciju između uporabe digitalnih tehnologija i pozitivnog makroekonomskog rasta.

Identifikacija, analiza i usklađivanje zakonodavnog okvira iz ovog područja s europskom pravnom stečevinom, međunarodnim politikama i standardima bit će u fokusu našeg rada u ovom mandatnom razdoblju, a sve kako bi Bosna i Hercegovina u potpunosti ispunila sve kriterije iz poglavlja 10. Informacijsko društvo i mediji, što će ujedno stvoriti jake temelje za digitalizaciju, te generalno digitalnu transformaciju društva uopće.

Poštanski promet

Poduzet ćemo mjere na usklađivanju regulative poštanskog prometa s pravnom stečevinom Europske unije, što podrazumijeva usvajanje strategije razvoja poštanskih usluga, zatim pripremu zakona o poštanskim uslugama, kao i kadrovsko kapacitiranje institucija na razini Bosne i Hercegovine potrebno da bi se provele sve analize vezane uz pripremu za otvaranje tržišta poštanskih usluga s ulaskom Bosne i Hercegovine u EU.

IX. LJUDSKA PRAVA, IZBJEGLICE, MLADI I MANJINE

Činjenica je da Bosna i Hercegovina još uvijek ima izbjeglica i raseljenih osoba te da određeni dio i dalje živi u kolektivnim centrima i alternativnom smještaju. Kako bi se proces povratka završio te Bosna i Hercegovina ispunila svoju obvezu zatvaranja Aneksa VII, trebamo osigurati punu suradnju svih razina vlasti kako bi se osiguralo poštovanje prava povratnika i uskladio njihov pristup uslugama i resursima. Ovdje je nužno pokazati potrebnu senzibilnost i ozbiljnost jer su jednakopravnost, individualna i kolektivna prava nužne odlike bh. društva, koje su prirodno povezane s našim ustavnim okvirom i dijelom su međunarodnih obveza koje primarno proizlaze iz članstva u Vijeću Europe.

Kad su u pitanju mladi i obrazovani ljudi, moramo reći da su oni neprocjenjivo bogatstvo i temelj budućnosti BiH te ih promatrati kao odgovorne, dokazane, kapacitirane ljude spremne pokrenuti pozitivne promjene. Trebamo učiniti dodatne napore na motiviranju i angažiranju mladih obrazovanih ljudi u preuzimanju procesa koji će svojim idejama potaknuti razvoj bh. društva.

Moramo biti odgovorni i odgovornim djelovanjem učiniti sve kako bi se negativan trend odlazaka zaustavio ili barem smanjio. Cilj nam je raznim mjerama, u okviru naših nadležnosti, olakšati život mladim obiteljima kao što je poticanje poduzetništva, posebno u sektorima visokog potencijala.

Čvrsto vjerujem da poštivanjem ljudskih prava, zaštitom manjina i svih ranjivih skupina možemo postati prepoznatljivo društvo koje baštini europske vrijednosti, slijedi europski put i koje se rukovodi vladavinom prava, što je jedina sigurna alatka za zaštitu prava svakog čovjeka.

ZAKLJUČAK

Uvažene zastupnice i zastupnici,

drage kolege i prijatelji!

Na kraju bih napomenula da će rad budućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i mene kao njegove predsjedateljice u razdoblju koje je pred nama biti posvećen i svim ostalim područjima koja nisam spomenula u svom izlaganju, a koja će svakako biti detaljno obuhvaćena programom rada Vijeća ministara BiH sukladno našim nadležnostima.

Naravno, ništa od prethodno spomenutog neće biti moguće realizirati bez sinergije izvršne i zakonodavne vlasti, odnosno bez potpore Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i odgovornosti svih nas.

Čvrsto vjerujem da uz uvažavanje i poštivanje različitosti i prava svakog od konstitutivnih naroda te pokazivanjem dovoljno političke zrelosti, mudrosti i odgovornosti možemo stvoriti funkcionalnu i održivu zajedničku nam domovinu Bosnu i Hercegovinu.

Uvažene zastupnice i zastupnici,

u razdoblju koje je pred nama bit će otvorena za sve vaše konstruktivne kritike te očekujem od vas da ukažete na sve ono što smatrate da kao Vijeće ministara BiH možemo bolje i kvalitetnije uraditi, jer samo zajedničkim naporima, tj. zajedništvom, možemo odgovoriti na izazove vremena koje je pred nama.

Uvjerena da ću opravdati vaša očekivanja kao predsjedateljica Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, zahvaljujem vam na pozornosti i želim svako dobro!